

| Titulació  | Tipus | Curs |
|------------|-------|------|
| Sociologia | OP    | 4    |

## Professor/a de contacte

Nom : Esperanza Bielsa Mialet

Correu electrònic : [esperanza.bielsa@uab.cat](mailto:esperanza.bielsa@uab.cat)

## Equip docent

Esperanza Bielsa Mialet

Maria del Mar Griera Llonch

## Idiomes dels grups

Podeu consultar aquesta informació al [final](#) del document.

## Prerequisits

No n'hi ha cap.

## Objectius

L'objectiu de l'assignatura és interrogar-se sobre el coneixement des d'una perspectiva sociològica. Durant el curs ens farem preguntes com les següents: Què és allò que considerem coneixement en la nostra societat? Quin paper juguen institucions com la universitat en la producció de coneixement? Com es constitueixen i qui són els i les intel·lectuals? A qui considerem expert? Quin és el paper de la traducció en la producció i difusió del coneixement? Quins són els principals reptes que plantegen problemàtiques actuals com l'emergència climàtica, els animals no humans i la intel·ligència artificial al coneixement disciplinari?

El curs ofereix una caixa d'eines teòriques i metodològiques per analitzar críticament com es defineix, es produeix i es difon el saber en diversos contextos i quin és el seu paper en l'anomenada societat del coneixement. Alhora, aquesta matèria vol posar en evidència el paper central de la reflexió epistemològica per a la pròpia tasca d'investigació sociològica. Per això, combinarem lectures clàssiques de la sociologia del coneixement amb aportacions més recents sobre la traducció del coneixement, l'emergència climàtica i els efectes de la intel·ligència artificial en el coneixement.

## Resultats d'aprenentatge

1. Avaluar la qualitat del propi treball.
2. Comunicar de manera efectiva, mitjançant un nivell bàsic de llengua anglesa, les anàlisis bàsiques dels fenòmens socials.
3. Gestionar el propi temps: planificar l'estudi propi, gestionar la relació amb un tutor o tutora o un

- assessor o assessora, i establir i complir els terminis adequats per a un projecte de treball.
4. Buscar fonts documentals a partir de conceptes.
  5. Desenvolupar un pensament i un raonament crítics i saber comunicar-los de manera efectiva, tant en les llengües pròpies com en una tercera llengua.
  6. Desenvolupar estratègies d'aprenentatge autònom.
  7. Respectar la diversitat i la pluralitat d'idees, persones i situacions.
  8. Generar propostes innovadores i competitives en la recerca i en l'activitat professional.
  9. Definir els conceptes sociològics que interpreten els fenòmens culturals.
  10. Comparar els diferents enfocaments teòrics sobre la cultura.
  11. Explicar les interpretacions socials de la cultura d'acord amb aquests enfocaments.
  12. Expressar els debats al voltant d'aquests enfocaments, pel que fa a la cultura.
  13. Relacionar els debats entorn d'aquests enfocaments, referits a la cultura, amb el context històric en el qual han sorgit.
  14. Definir els fenòmens socials subjacents a les polítiques i els conflictes culturals.
  15. Comparar la lectura dels fenòmens culturals des de diferents ideologies presents en la realitat social d'Espanya i de Catalunya.

## Continguts

L'assignatura s'organitza segons els següents blocs temàtics:

1. Coneixement i sociologia del coneixement
2. Intel·lectuals i experts
3. La universitat en un context de globalització neoliberal
4. Producció i difusió del coneixement: qüestions de traducció
5. Nous reptes per a la sociologia del coneixement: l'emergència climàtica, els animals no humans, la intel·ligència artificial

## Activitats formatives i Metodologia

| Títol                                    | Hores | ECTS | Resultats d'aprenentatge |
|------------------------------------------|-------|------|--------------------------|
| Classes magistrals                       | 39    | 1,56 |                          |
| Debats a classe i preparació de l'assaig | 15    | 0,6  |                          |
| Lectura i comentari dels textos          | 71,5  | 2,86 |                          |

L'assignatura combinarà classes magistrals i seminaris amb presentacions i discussió sobre les lectures obligatòries del curs. A més, l'alumnat desenvoluparà un assaig presencial sobre una pregunta escollida.

**Nota:** es reservaran 15 minuts d'una classe, dins del calendari establert pel centre/titulació, perquè l'alumnat completi les enquestes d'avaluació de l'actuació del professorat i d'avaluació de l'assignatura.

## Avaluació

### Activitats d'avaluació continuada

| Títol                | Pes | Hores | ECTS | Resultats d'aprenentatge |
|----------------------|-----|-------|------|--------------------------|
| Diari dels seminaris | 15  | 10    | 0,4  | 7, 10                    |

|                      |    |     |      |                                 |
|----------------------|----|-----|------|---------------------------------|
| Examen Final         | 50 | 2,5 | 0,1  | 9, 10, 13, 14                   |
| Assaig               | 20 | 2   | 0,08 | 1, 2, 3, 4, 5, 6, 8, 11, 12, 15 |
| Presentació a classe | 15 | 10  | 0,4  | 5, 7, 9                         |

L'assignatura s'avaluarà de la següent manera:

1. Exposició de seminari sobre un text. Individual. 15% de la nota final.
2. Elaboració d'un diari sobre les discussions de seminari dels textos obligatoris del curs. Individual. 15% de la nota final.
3. Assaig presencial. Individual. 20% de la nota final.
4. Prova escrita. Individual. 50% de la nota final.

Per calcular la mitjana final, s'exigeix una nota mínima de 3 en cada activitat avaluativa.

Cal tenir en consideració que:

- a) La naturalesa de l'assignatura i el caràcter de l'avaluació fa imprescindible l'assistència regular a les sessions de classe.
- b) El bon funcionament del curs dependrà de que els/les estudiants exposin el dia assignat i lliurin l'escrit de la presentació.
- c) La qualificació de 'No avaluable' implica no haver estat avaluat/da en algun o en cap dels quatre apartats anteriors.
- d) Tenint present la desaparició de la segona convocatòria dins del mateix curs, els/les estudiants que obtinguin una qualificació igual o superior a 3,5 i inferior a 5 tindran dret a un examen de recuperació per assolir l'aprobat (amb una nota màxima de 5), que es celebrarà poc dies després de la publicació de l'avaluació.

#### Avaluació única

Es realitzarà mitjançant una prova escrita al final del curs. S'haurà de respondre a les sis preguntes de l'examen (en la modalitat d'avaluació continuada s'han de respondre dues preguntes de les sis proposades). 100% de la nota final. S'aplicarà el mateix sistema de recuperació que per l'avaluació continuada.

#### Plagi

El plagi consisteix en utilitzar el treball d'altres com si fos propi. Quan s'utilitzin llibres, articles, pàgines d'internet o qualsevol altre material, és obligatori especificar-ho mitjançant l'ús de referències i, en el cas de citar un fragment paraula per paraula, entre cometes. El plagi és una infracció greu, equivalent a copiar en un examen. El plagi comportarà una nota de zero per l'assaig i una qualificació final de No Avaluable.

#### Bibliografia

Coneixement i sociologia del coneixement

Adolf, M. and Stehr, N. (2017) *Knowledge*. Second edition. London and New York: Routledge.

Berger, P. i Luckmann, T. (1996) [1966] *La construcció social de la realitat*. Barcelona: Herder.

Bloor, D. (1998) [1976] *Conocimiento e imaginario social*. Traducció de Emmánuel Lizcano i Rubén Blanco.

Barcelona: Gedisa.

Collyer, F. (2025) *Research Handbook on the Sociology of Knowledge*. Cheltenham: Edward Elgar.

Elias, N. (1971) 'Sociology of Knowledge: New Perspectives Part One', *Sociology*, (2), pp. 149-168.

Elias, N. (1971) 'Sociology of Knowledge: New Perspectives Part Two', *Sociology*, 5, pp. 355-370.

Mannheim, K. (2004) [1929] *Ideología y utopía. Introducción a la sociología del conocimiento*. Ciutat de Mèxic: Fondo de Cultura Económica.

Walsh, P. (2026) *The Reality of Knowledge*. London and New York: Routledge.

#### Intellectuals

Bauman, Z. (2005). *Modernidad y ambivalencia*. Barcelona: Anthropos.

Benjamin, W. (1975) 'El autor como productor', en *Tentativas sobre Brecht. Iluminaciones III*. Traducción de J. Aguirre. Madrid: Taurus, pp. 115-134.

Bourdieu, P. (1995). 'El corporativismo de lo universal', en *Las reglas del arte*. Barcelona: Anagrama.

Collins, R. (2005). *Sociología de las filosofías: una teoría global del cambio intelectual*. Barcelona: Hacer.

Kurzman, Charles, and Lynn Owens. "The Sociology of Intellectuals." *Annual review of sociology* 28.1 (2002): 63-90.

Said, E. W. (1996). *Representaciones del intelectual*. Barcelona: Paidós.

#### Experts

Bauman, Z. (1997). *Legisladores e intérpretes*. Buenos Aires: Universidad Nacional de Quilmes.

Collins, H. and Evans, R. (2007) *Rethinking Expertise*. Chicago and London: The University of Chicago Press.

Eyal, G. (2019) *The Crisis of Expertise*. Cambridge: Polity

Eyal, Gil, and Larissa Buchholz. "From the Sociology of Intellectuals to the Sociology of Interventions." *Annual review of sociology* 36.1 (2010): 117-137.

Stehr, N. and Grundmann, R. (2011) *Experts*. London and New York: Routledge.

Turner, S.P. (2014) *The Politics of Expertise*. London and New York: Routledge.

#### La universitat

Collini, S. (2022) *What are Universities For?* London: Penguin.

Collini, S. (2017) *Speaking of Universities*. London: Verso.

Collini, S. (2017) '¿A dónde van las universidades? Perspectivas histórica y comparativa', *Revista de Economía Institucional*, 19(37), pp. 13-29. doi:10.18601/01245996.v19n37.02.

Connell, R. (2019) *The Good University*. London: Zed.

Derrida, J. (2002) *La Universidad sin condición*. Madrid: Trotta.

Fleming, P. (2021) *Dark Academia. How Universities Die*. London: Pluto Press.

Kant, I. (2020) [1798] *El conflicto de las facultades*. Madrid: Alianza editorial.

Mbembe, A. (2016) 'Decolonizing the university: New directions', *Arts & Humanities in Higher Education*, 15:1, pp. 29-45.

Sousa Santos, B. de (2007) 'La universidad en el siglo XXI. Para una reforma democrática y emancipadora de la universidad', *Umbrals* 15, pp. 13-70.

#### Traducció acadèmica

Bielsa, E. (2023) 'Translating academia. Implications for knowledge production in the social sciences and the humanities', *Social Science Information*, 62(4), pp. 427-439.

Bielsa, E. (2024) 'Translating 'Understanding'/ Understanding translation: A reflexive approach', *The Sociological Review*, 72(4).

Bielsa, E. and Aguilera, A. (2024) *Benjamin y la traducción*. Barcelona: Ediciones del subsuelo.

Bielsa, E. et al. (2024) 'Recommendations on the translation of academic texts in the social sciences and the humanities', *Social Science Information*, 63(3), pp. 285-297. doi:10.1177/05390184241261509.

Cussel, M., Bielsa, E. and Bestué, C. (2023) 'Politics of translation: Assimilation and reflexivity in the transformation of academic texts', *Social Science Information*, 62(4), pp. 465-488. Available at: <https://doi.org/10.1177/05390184231220853>.

Montgomery, S.L. (2000) *Science in Translation*. Chicago and London: The University of Chicago Press.

Ortega y Gasset, J. (1964) 'Misericordia y esplendor de la traducción', *Obras Completas. Vol 5*. Sexta edic. Madrid: Revista de Occidente, pp. 431-452.

Sapiro, G., Santoro, M. and Baert, P. (eds) (2020) *Ideas on the Move in the Social Sciences and the Humanities*. Cham: Palgrave Macmillan.

Wallerstein, I. (1981) 'Concepts in the Social Sciences: Problems of Translation', in Rose, M.G. (ed.) *Translation Spectrum. Essays in Theory and Practice*. Albany: State University of New York Press, pp. 88-98.

#### Traducció del coneixement

Bachmann-Medick, D. (2016) *Cultural Turns*. Translated by A. Blauhut. Berlin: De Gruyter.

Engebretsen, E., Fraas Henriksen, G. and Ødemark, J. (2020) 'Towards a translational medical humanities: Introducing the cultural crossings of care', *Medical Humanities*, 46(2), p. E2. Available at: <https://doi.org/10.1136/medhum-2019-011751>.

Callon, M. (1984) 'Some elements of a sociology of translation: Domestication of the scallops and the fishermen of Saint-Brieuc Bay', *The Sociological Review*, 32(1), pp. 196-233. Available at: <https://doi.org/10.22394/0869-5377-2017-2-49-90>.

Callon, M. and Latour, B. (1981) 'Unscrewing the big Leviathan: how actors macro-structure reality and how sociologists help them to do so', in K. Knorr-Cetina and A.V. Cicourel (eds) *Advances in Social Theory and Methodology*. London: Routledge, pp. 277-303.

Ødemark, J., Reslokken, A. N. Lillehagen, I. and Engebretsen, E. (2024) *The Sociology of Translation and the Politics of Sustainability*. New York and London: Routledge.

#### Coneixement i emergència climàtica

Beck, U. (2017) *La metamorfosis del mundo*. Traducción de F. Borrajo. Barcelona: Paidós.

Bielsa, E. (2026) 'Translation and the Climate Emergency: A New Sociological Imagination', *The Sociological Review*, 74(1), pp. 24-41. <https://doi.org/10.1177/00380261241305878>

Bielsa, E. (2023) *A Translational Sociology. Interdisciplinary Perspectives on Politics and Society*. London and New York: Routledge.

Bielsa, E. (2025) 'Towards a Translational Sociology', a S. Tyulenev and W. Luo (eds) *The Routledge Handbook of Translation and Sociology*. London and New York: Routledge, pp. 196-210.

Mathur, N. (2017) 'The Task of the Climate Translator', *Economic & Political Weekly*, LII(31), pp. 77-84.

Tsing, A. L. (2021) *La seta del fin del mundo*. Traducción de F. J. Ramos. Madrid: Capitán Swing.

#### Coneixement i animals no humans

Bielsa, E. (2026). The language of animals: Towards a translational sociology of human-animal relations. *Dialogues in Sociology*. <https://doi.org/10.1177/29768667251414332>

Carter B, Charles N (2018) The animal challenge to sociology. *European Journal of Social Theory* 21(1): 79-97.

Despret, V. (2018) *¿Qué dirían los animales... si les hiciéramos las preguntas correctas?* Traducció de S. Puente. Buenos Aires: Cactus.

Fraser, H. i Taylor, N. (2016) *Neoliberalization, Universities and the Public Intellectual. Species, Gender and Class and the Production of Knowledge*. London: Palgrave Macmillan.

Koop-Monteiro Y (2023) Including animals in sociology. *Current Sociology* 71(6): 1141-1158.

Haraway, D.J. (2008) *When Species Meet*. Minneapolis and London: University of Minnesota Press.

Haraway, D.J. (2016) *Manifiesto de las especies de compañía*. Estíbaliz: Sans Soleil ediciones.

Haraway, D.J. (2020) *Seguir con el problema*. Bilbao: Consonni ediciones.

Lorenz, K. (2017) *Hablaba con las bestias, los peces y los pájaros*. Traducció de R. Margalef. Barcelona: Tusquets.

#### Intel·ligència artificial i coneixement humà

Collins, H. (2018) *Artificial Intelligence: Against Humanity's Surrender to Computers*. Cambridge: Polity Press.

Collins, H. (2025) 'Why artificial intelligence needs sociology of knowledge: parts I and II', *AI & Society*, 40(3), pp. 1249-1263. Available at: <https://doi.org/10.1007/s00146-024-01954-8>.

Innerarity, D. (2025) *Una teoría crítica de la inteligencia artificial*. Barcelona: Galaxia Gutenberg.

Liu, Z. (2021) 'Sociological perspectives on artificial intelligence: A typological reading', *Sociology Compass*, 15(e12851), pp. 1-13. Available at: <https://doi.org/10.1111/soc4.12851>.

## Programari

No hi ha un programari específic.

#### Grups i idiomes de l'assignatura

La informació proporcionada és provisional fins al 30 de novembre.  
A partir d'aquesta data, podreu consultar l'idioma de cada grup a través d'aquest [enllaç](#). Per accedir a la informació, caldrà introduir el CODI de l'assignatura

---

| Tipus de docència        | Grup | Idioma | Semestre            | Torn  |
|--------------------------|------|--------|---------------------|-------|
| (TE) Teoria              | 51   | Català | primer quadrimestre | tarda |
| (PAUL) Pràctiques d'aula | 51   | Català | primer quadrimestre | tarda |